

639987

36

IV RES.

KONIE

*Instytut Biblioteczny i Muzealny
Dokładnie*

1. Nie poić koni po ciężkiej pracy, gdy są spotniałe (ochwat).
2. Nie poić koni w czasie pracy ciężkiej, zwłaszcza żywionych zieloną koniczyną (biegunka, kolka, ochwat).
3. Nie poić koni wodą wprost ze studni (woda powinna wydzielić przez stanie nadmiar gazów), co powoduje gazy, nawet kolkę.
4. W zimie nie poić koni wodą marną, zwłaszcza przy spasanii marchwi i buraków pastewnych.
5. Nie poić koni starymi ziemniakami parowanymi (w dwa do trzech dni po uparowaniu) — (nieżyt i kolki).
6. Nie zadawać koniom ponad 10 kg marchwi (biegunka).
7. Nie zestawiać racji pokarmowych: buraków półcukrowych, pastewnych, marchwi z ziarnem całym owsa, jęczmienia, peluszek (niestrawność, strata na wadze, upadek sił). W tych warunkach strawiane są tylko otręby.
8. Nie zadawać otręb ani innych pasz treściwych, zanieczyszczonych piaskiem i kurzem (nieżyt kiszek, kolki). Nie wnosić piasku na butach do pomieszczeń z paszami.
9. Przestrzegać przed zwilgnięciem otręb, suszonych, kielków jęczmiennych, suszonych wytlóków i plew. Przetrzymane kilka dni w takim stanie wywołują biegunkę i kolkę.
10. Do pasz treściwych nie dodawać ziarna lub odpadków łubinu gorzkiego, zwłaszcza wilgotnego (kolka).
11. Nie paść koni świeżym żytem (nie pozwalać ogryzać snopów przy zwózce). Żyto przestaje być szkodliwe po 20–24 godzinach moczenia; wcześniej wywołuje kolkę.
12. Na wiosnę nie przechodzić w ciągu 1–2 dni na paszę zieloną (osłabienie, biegunka).
13. Żrebiętom roczniakom i dwulatkom, oraz koniom starszym i klaczom żrebnym nie zadawać starej w pełnym kwiecie koniczyny czerwonej (zapieczenie, ciężkie kolki).

14. Nie zadawać koszonych zielonek, które leżąc na kupie zagrzały się (mała strawność, gazy, biegunka).
15. Nie zadawać zielonki zakurzonej i zanieczyszczonej, piaskiem (składanie zroszonej zielonki na drogach, roli) – (boleści, biegunka kolka).
16. Nie stawiać koni zmęczonych pod silny wiatr (zapalenie, katar dróg oddechowych).
17. Koniom ciągnącym pod wiatr dawać częste wypoczynki.
18. Konie zagrzane podczas nagłych ulew okrywać w partii lędźwiowej (zazębienie i zapalenie nerek).
19. W czasie pracy i ciągnięcia pojazdów zatrzymywać konie (co dwie godziny) i zachęcać pogwizdywaniem do oddania moczu (zatrzymanie moczu – zapalenie nerek).
20. Zatrzymywać konie gdy same zdradzają chęć oddania moczu (jak wyżej).
21. Podpiłowywać zęby, gdy koń się nie zażera (rani wewnętrzną powierzchnię policzka), co zmniejsza łaknienie – upadek sił.
22. U koni starych, gdy zęby się ruszają, nacierać dziąsła solą (wzmacnia).
23. Wszelkie odparzenia na kłębnie i piersiach nakrapiać wodnym roztworem piołkaniny (nie używać karbolu i środków ostrych). Takim koniom w czasie odpasów zdejmować uprzęż. Bolesność zniechęca do zjadania paszy. Zmniejszona siła pociągowa.
24. Nie pozwalać koniom tarzać się w uprzęży (rwanie się rzemieni, gięcie sprzączek) ani bez uprzęży – częsty skręt kiszek.
25. Przyciągać rozluźnione podkopy (niszczenie się rōgu przez ruszające się hufnale).
26. W czasie przekuwania opiłować kopyto, aby róg nie wyrastał za nadto ku przodowi (nadciągnięcie w stawie kopytowym – potykanie) i aby wewnętrzna wysokość nie była większa od zewnętrznej (nadciągnięcie ścięgien, strychowanie).

27. Nie podbierać (podcinać) strzałki i piętki (bolesność stąpania, chwiejność na nogach).
28. Koniom prowadzonym do pracy wygarnąć z podków mierzwę (uciskanie na strzałkę – bolesność – chwiejność chodu).
29. Podkowy zaopatrywać w dostatecznie wysokie orcele i zmieniać podkowy, gdy się podkowy zedrą, aby piętka nie dotykała ziemi (chwilowe bolesności, zmniejszona siła pociągu).
30. Podkowy przybijać na wszystkie gwoździe. Mniejsza ilość gwoździ szarpana silniej niszczy róg szybciej.
31. Podkowie wyrabiać dostateczne oparcie przednie (gryfować), podkowa dłużej się trzyma.
32. Ubierać konie w chomąta dopasowane. Między szyją a chomątem (u dołu) musi lekko wchodzić ręka (inaczej duszność, osłabienie pracy).
33. Szory spinać nie za krótko, aby napierśnik nie uciskał szyi i nie za długo, aby napierśnik nie krępował ruchu nóg przednich.
34. Wędzidła nie spinać zbyt krótko, aby nie zdzieraly kątów warg. (Bolesność, wywołująca narowistość).
35. Klaczy wysokożrebnych nagle nie popędzać, nie zrywać z pozycji leżącej i nie brać do ciężkiej pracy (poronienie).
36. Klaczy wysokożrebnych nie używać do szybkiego biegu w pojazdach.
37. Klaczom wysokożrebnym szczególnie nie zadawać pasz wymienionych pod 5–16 i nie poić wodą, jak podano pod 1–4.
38. Klaczom wysokożrebnym szczególnie dawać okazję do oddania moczu (pod 19 i 20 zatrucie i poronienie).
39. Klacze wysokożrebnie strzec przed tarzaniem się (24) – (łatwe przesunięcie się płodu).
40. Po kurzawach koniom wracającym do stajni zmywać oczy wodą z kwasem solnym (zapalenie spojówek – ślepota).

